

FN Trenčín obstaráva čistiace a sanitárne služby

(31. júla 2017, SITA)

Verejný obstarávateľ odhadol celkovú hodnotu zákazky na 4,08 mil. eur bez DPH.

Fakultná nemocnica Trenčín obstaráva čistiace a sanitárne služby. Ako nemocnica informovala v Dodatku k Úradnému vestníku EÚ, predmetom zákazky je poskytovanie komplexných upratovacích, čistiacich a dezinfekčných služieb vo vnútorných priestoroch všetkých objektov Fakultnej nemocnice Trenčín, manipulácia s odpadom a ostatných požadovaných služieb.

“Upratovacie služby budú vykonané na oddeleniach a klinikách každý deň v týždni v pracovných dňoch, počas víkendu, štátnych sviatkov – v čase od 6. hodiny do 18. hodiny,” píše sa v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania.

Verejný obstarávateľ odhadol celkovú hodnotu zákazky na 4,08 mil. eur bez DPH. Zákazka sa nedelí na časti. Rozhodujúcim kritériom pre výber víťaza bude cena.

Uchádzači musia predložiť aj referencie

Trvanie zákazky stanovil zadávateľ na 60 mesiacov. Jednou z podmienok účasti je predloženie čestného vyhlásenia, v ktorom uchádzač uvedie celkový obrat za posledné tri hospodárske roky. Minimálny celkový obrat za dané obdobie musí byť 1,5 milióna eur.

Uchádzač v ponuke predloží aj doklady, ktorými preukazuje svoju technickú alebo odbornú spôsobilosť vo verejnom obstarávaní.

Celková hodnota poskytnutých upratovacích a čistiacich služieb za predchádzajúce tri roky od vyhlásenia verejného obstarávania musí byť v súhrnnej hodnote minimálne 4 mil. eur bez DPH, pričom minimálne jedna zákazka, ktorej predmetom bolo poskytovanie upratovacích a čistiacich služieb, bola v hodnote minimálne 500 tis. eur bez DPH.

Záujemcovia môžu predkladať ponuky alebo žiadosti o účasť do 30. augusta. Verejný obstarávateľ požaduje zábezpeku ponuky vo výške 200 tisíc eur.

Desať noviniek, ktoré zmenia prácu

(hnonline.sk; 31/07/2017; Táňa Rundesová, Vladimír Turanský ; Zaradenie: hnporadňa)
<http://hnporadna.hnonline.sk/clanky/1003332-desat-noviniek-ktore-zmenia-pracu>

Ekonomike sa darí. Vláda preto očakáva, že sa firmy podelia o zisky s pracovníkmi. Sociálni partneri podľa premiéra Roberta Fica uvítali, že štát chce podporiť cestovanie, či sťahovanie sa za prácou. Znova však porastie minimálna mzda a ohlásené je zvýšenie príplatkov za prácu v noci či cez sviatky. Expertka na Zákonník práce Mária Balušinská a rezort práce informujú, čo majú tieto opatrenia obsahovať. Prijaté budú v tomto a nasledujúcom roku.

1. Rast minimálnej mzdy

Čo platí dnes

V roku 2017 je základná minimálna mesačná mzda 435 eur. Oproti minulému roku vzrástla o 30 eur.

Čo má platiť po novom

Od januára nasledujúceho roka by sa minimálna mzda mala zvýšiť na 480 eur a v roku 2019 má dosiahnuť a možno aj prekonať hranicu 500 eur.

Súvislosti

Keďže ani v tomto roku sa sociálni partneri – vláda, zamestnávateľia a odbory – do 15. júla nedohodli na výške minimálnej mzdy na rok 2018, ministerstvo práce predloží do 31. júla na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady vlastný návrh. Vláda sa v programovom vyhlásení zaviazala, že bude presadzovať primerané zvyšovanie minimálnej mzdy tak, aby bola jej výška motivačná a kopírovala rast produktivity práce a vývoj ekonomiky. Má to však aj háčik. Základná minimálna mzda ovplyvňuje aj ďalšie minimálne mzdy v ostatných pracovných tarifách. To znamená, že má výrazný podiel na raste celkovej priemernej mzdy v národnom hospodárstve. A práve v tom je problém. Živnostníci, ktorí mzdu nedostávajú, ale ich príjmy závisia od ich osobnej šikovnosti a výkonnosti, musia s rastom minimálnej mzdy platiť každoročne vyššie odvody do zdravotnej a Sociálnej poisťovne. Výška minimálnych odvodov je totiž zo zákona nadviazaná na vývoj priemernej mzdy. Minimálny vymeriavací základ, z ktorého sa vypočítajú minimálne odvody, predstavuje 50 percent priemernej mzdy spred dvoch rokov. V tomto roku je tento vymeriavací základ polovicou mzdy za rok 2015, ktorá bola 883 eur ($441,50 \times 2 = 883$). Predstavitelia Slovenského živnostenského zväzu, ktorí pred niekoľkými rokmi navrhovali nadviazanie odvodov na niektorú z ekonomických položiek, konkrétne na mzdový priemer, sú teraz sklamaní. Predpokladali, že systém odvodov bude fungovať bez zasahovania vlády a politikov, teda prirodzeným spôsobom. No keďže vláda každý rok minimálnu mzdu zvyšuje podľa svojich predstáv, živnostníkom tým automaticky zvyšuje odvody.

2. Desat'dňová platená otcovská dovolenka

Čo platí dnes

Čerství oteckovia už majú nárok na 28-týždňovú materskú dovolenku v čase do dovŕšenia troch rokov veku dieťaťa. Nemôžu si ju však vziať počas obdobia, keď je na materskej matka dieťaťa.

Čo má platiť po novom

Prvý mesiac po narodení dieťaťa si bude môcť otec vziať takzvanú otcovskú dovolenku na obdobie dvoch týždňov, teda 10 pracovných dní. Toto opatrenie sa ročne týka zhruba 32-tisíc otcov. Budú tak môcť mamičke pomáhať počas náročných dní – po príchode z pôrodnice. Dôležité však bude to, že v návrhu, o ktorom sa ešte diskutuje, otec bude musieť bývať s dieťaťom a jeho matkou v spoločnej domácnosti, ale rodičia nebudú musieť byť zosobášení.

Súvislosti

Možnosť rozšírenia ponuky spoločného zdieľania rodičovských povinností a ich zladenia s pracovnými záväzkami považuje ministerstvo práce a sociálnych vecí za ďalšie dôležité opatrenie pri podpore rodín. Minister Ján Richter pripomína, že ide o prvý návrh tohto

opatrenia, o ktorom sa ešte bude hovoriť s Európskou komisiou, ako aj s partnermi v Česku, kde podobné opatrenie tiež pripravujú. O tomto návrhu prorodinnej politiky štátu bude vláda hovoriť aj so sociálnymi partnermi. Ide totiž aj o to, kto by mal oteckom otcovskú dovolenku platiť. Mal by to byť štát, teda Sociálna poisťovňa, alebo príslušný zamestnávateľ? Podľa exministra práce Jozefa Mihála by bolo logické, keby náklady hradila Sociálna poisťovňa, a nie zamestnávatelia. Ministerstvo práce spôsob úhrady otcovskej dovolenky jednoznačne nešpecifikovalo. Podľa rezortu by však malo ísť "o dovolenku, ktorá by mala byť platená rovnako ako každá iná platená dovolenka. Čiže malo by ísť o čerpanie dovolenky v zmysle Zákonníka práce a mala by byť hradená vo výške 100-percentnej priemernej mzdy zamestnanca."

Pri poslednej legislatívnej zmene v tejto oblasti sa zvýšilo materské zo 70 percent denného vymeriavacieho základu na 75 percent. To znamená, že osobám poberajúcim materské vznikol nárok na približne 100 percent čistého príjmu, ktorý mali pred vznikom nároku. Model vystriedania matky otcom po ukončení poberania materského sa využíva čoraz častejšie.

3. Zvýšenie príplatku za prácu cez víkendy

Čo platí dnes

Doteraz príplatok nebol povinný. Zákonník práce priamo nestanovuje nárok na mzdové príplatky alebo náhradné voľno za prácu počas víkendu.

Čo má platiť po novom

Zamestnanci, pozor! Vláda chce, aby ste cítili, že ekonomike sa darí. Ľuďom, ktorí pracujú aj cez víkendy, si polepšia. Za prácu počas týchto dní sa má zaviesť 100-percentný príplatok z hodinovej minimálnej mzdy. To znamená 2,50 eura na hodinu. Týka sa to soboty aj nedele.

Súvislosti

"Pre trh to bude znamenať jediné: keď dobré časy pominú a ekonomika spomalí, aktuálne pracovné miesta budú pre mnohé firmy ťažko udržateľné. Už dnes tieto zmeny budú nútiť firmy, aby si rozmysleli, či nárast výroby pokrývať výlučne ľudskou pracovnou silou, alebo viac investovať do automatizácie," reagoval Luboš Sirota z Republikovej únie zamestnávateľov. Ak prácou cez víkend zamestnanec prekračuje stanovený týždenný pracovný čas, považuje sa táto práca za prácu nadčas. Tým mu vzniká nárok na mzdový príplatok alebo náhradné voľno. Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť čerpanie náhradného voľna za prácu nadčas. Náhradné voľno zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi v dohodnutom termíne. Ak sa zamestnávateľ so svojím pracovníkom nedohodnú na termíne čerpania náhradného voľna, zamestnávateľ musí poskytnúť zamestnancovi náhradné voľno najneskôr do uplynutia štyroch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bola práca nadčas vykonaná. Ak zamestnávateľ neposkytne pracovníkovi náhradné voľno, musí mu vyplatiť mzdový príplatok.

4. Zvýšenie príplatku za prácu počas sviatkov

Čo platí dnes

Pracovník dostáva príplatok 50 percent svojho priemerného zárobku. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodnú na čerpaní náhradného voľna za prácu vo sviatok, patrí zamestnancovi za hodinu práce počas sviatku hodina náhradného voľna. V takom prípade nemá nárok na mzdový príplatok.

Čo má platiť po novom

Zamestnanec dostane navyše 100 percent svojej priemernej mzdy.

Súvislosti

Smer sľubuje viac peňazí pre zamestnancov, keďže "krajine sa darí". Túto agendu si nechceli Smer-SD a koalícia nechať vziať. Preto v minulosti nepodporili rovnaké či podobné návrhy opozície na zvýšenie príplatkov cez sviatky a víkendy. "Ak sú cez štátny sviatok ľudia doma a ide im normálne plat, ten, kto ide cez sviatok do práce, mal by dostať dvakrát toľko. To sa týka aj soboty a nedele. Nie sme v žiadnej krízovej situácii. Dajme ľuďom najavo, že si ich prácu vážime," povedal Robert Fico. Príplatky však nebude vyplácať vláda, ale zamestnávatelia. Podľa ministerstva práce "v medziach štandardného legislatívneho procesu a potreby širšej diskusie so sociálnymi a koalíčnymi partnermi je ambíciou predložiť návrh v rámci komplexu zmien v Zákonníku práce na rokovanie vlády ešte v lete. Aby vzápätí mohli byť predmetom rokovania septembrovej schôdze Národnej rady."

Počet sviatkov, cez ktoré je zákaz maloobchodného predaja, sa od júna tohto roku zvýšil. To znamená, že príplatky sa síce za prácu počas sviatkov zvýšia, ale ich samotný počet bude nižší ako doteraz.

5. Zákaz sociálneho dumpingu pri zamestnávaní cudzincov

Čo platí dnes

Zákonník práce momentálne zakazuje znevýhodňovať uchádzača o prácu podľa jeho národnosti, náboženstva alebo podľa toho, z akého štátu prišiel. Inak sociálny dumping, teda zamestnávanie cudzincov za nerovných podmienok, nerieši.

Čo má platiť po novom

Zákonník práce vyslovene stanoví, že ak zamestnávateľ dovezie pracovníkov zo zahraničia, nesmie im dať v porovnaní so slovenskými zamestnancami horšiu pracovnú zmluvu ani iné podmienky vrátane platu.

Súvislosti

Je to opatrenie, ktoré sa viaže na dovážanie pracovnej sily z tretích štátov, teda z územia mimo Európskej únie, EHS a mimo Švajčiarska. Ide o to, že mnohí zamestnávatelia pristupujú k dodržiavaniu slovenských aj európskych pracovných podmienok v prípade zahraničných zamestnancov čoraz benevolentnejšie a sú veľmi kreatívni v zneužívaní sociálneho a právneho postavenia cudzincov. Zahraniční zamestnanci dovážaní z tretích štátov však musia dostať tie isté, rovnako spravodlivé pracovné podmienky, aké majú domáci, prípadne únioví zamestnanci. Prikazujú to podmienky Bruselu. Takýto "kreatívny" prístup deformuje pracovný

trh a mzdové podmienky. Uvedený problém sa už komunikuje aj medzištátne s predstaviteľmi Českej republiky, Maďarska, Srbska a Rumunska.

Ako vysvetľuje expertka Mária Balušinská, mnohé veľké firmy už dnes podmienku zákazu nerovných podmienok dodržiavajú, najmä pokiaľ ide o odmeny za vykonanú prácu, či už vo forme hodinovej sadzby, alebo mesačnej hrubej mzdy. "Už dnes podľa Zákonníka práce musia mať všetci zamestnanci na rovnakých pozíciách u jedného koncového zamestnávateľa rovnakú hodinovú či mesačnú odmenu." Ak takáto zmena prejde, podľa Balušinskej si zamestnávateľia budú aj tak hľadať cestu, ako ju obísť. "Keďže sa vo výrobných podnikoch často využívajú mesačné odmeny (za dochádzku, kvalitu práce a pod.), bude môcť zamestnávateľ s týmito sumami viac pracovať. Navyše, ak bude zamestnancom vyúčtovávať vyššie náklady – spojené s ich adaptačným procesom alebo ubytovaním, bude to súčasne nástroj na vznik rozdielov v mzdách medzi domácimi a zahraničnými pracovníkmi. A tentoraz legálny," hovorí expertka. Dodáva, že zákaz sociálneho dumpingu sa nepresadzuje kvôli ľudskému prístupu k zahraničným zamestnancom. Prináša totiž zvýšenie miezd, a tým pádom rastú aj odvody a platby odvádzané štátu a poisťovniam.

6. Príspevok na dochádzanie za prácou

Čo platí dnes

Túto problematiku nerieši Zákonník práce, ale zákon o službách zamestnanosti, no obe sféry spolu úzko súvisia. Pre zvýšenie cestovania zamestnancov medzi regiónmi sa už dnes umožňuje využívať viacero foriem. O príspevok na dochádzanie za robotou môžu požiadať tí, ktorí boli pred nástupom do nového zamestnania v evidencii úradu práce. Dáva sa maximálne na šesť mesiacov a len na cestu hromadnou dopravou. Najviac to môže byť 135 eur mesačne – podľa vzdialenosti. Niektoré firmy prispievajú dobrovoľne svojim zamestnancom na cestu do zamestnania aj nad rámec zákonnej povinnosti.

Čo má platiť po novom

Príspevok by mal byť viacúrovňový, bude sa teda viac diferencovať. Na presné znenie navrhovanej formy príspevku sa iba čaká.

Súvislosti

Príspevok na tento účel môžu dostať len zamestnanci, pričom sa vypláca aj vtedy, ak zamestnancovi prispieva na cestovné jeho zamestnávateľ. Príplatky (mimo územia Bratislavského kraja) sa čerpajú z Európskeho sociálneho fondu v spolufinancovaní zo štátneho rozpočtu. Požiadať oň môžu len ľudia, ktorí boli aspoň tri mesiace v evidencii nezamestnaných. Žiadosť sa podáva na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste trvalého bydliska do 30 dní od nástupu do zamestnania.

7. Príspevok na presťahovanie za prácou

Čo platí dnes

Ani toto opatrenie nespadá pod Zákonník práce, ale pod zákon o službách zamestnanosti. V súčasnosti existuje len príspevok poskytovaný počas šiestich mesiacov od nastúpenia do práce

a príspevok na bývanie.

Čo má platiť po novom

Ráta sa so zavedením nového atraktívneho príspevku na podporu toho, aby sa človek ľahšie rozhodol presťahovať do iného regiónu. Presný parameter výpočtu tohto príspevku však rezort práce ešte nestanovil.

Súvislosti

Podľa ministerstva práce sa už istý čas prejavuje nesúlad ponuky a dopytu práce v jednotlivých regiónoch v prípade odvetví aj profesií. Rezort práce sa preto zaoberá už konkrétnymi návrhmi, ako zlepšiť mobilitu pracovných síl. Diskutuje sa o nájomnom bývaní v regiónoch s vysokým dopytom po pracovnej sile, ako aj o príspevku na bývanie. Podľa ministerstva musí ísť apel aj na zamestnávateľov, lebo mobilita pracovnej sily sa výraznejšie nemôže zvýšiť bez väčších istôt a bez nárastu núkaných miezd a benefitov. "Prehodnotenie preto musí prichádzať aj od zamestnávateľov, najmä ak majú ľudia zvažovať presťahovanie za prácou na dlhší čas, prípadne s celými rodinami," tvrdí rezort.

Uvedený príspevok má podľa expertky Márie Balušinskej pomôcť človeku rozhodnúť sa presťahovať, zmeniť spôsob svojho života a nájsť si zamestnanie v regióne, kde je práce podstatne viac. Ako dodáva expertka, tento príspevok už na Slovensku v minulosti bol, aký bude po novom, sa zatiaľ nespresnilo. "Minister práce ohlásil okrem iného, že zvýši aj preplácanie nákladov na bývanie. Príspevok na presťahovanie za prácou zvažuje zvýšiť až na štyritisíc eur."

8. Príplatok za prácu v nočnej zmene

Čo platí dnes

Za každú hodinu nočnej práce má zamestnanec nárok najmenej na 20 percent minimálnej hodinovej mzdy, v tomto roku je to 0,5 eura.

Čo má platiť po novom

Príplatok sa zvýši o viac než 100 percent v podobe hodinovej minimálnej mzdy, a to z 0,50 na 1,25 eura. Každému pracujúcemu by sa malo pridať od 320 do 500 eur ročne.

Slovensko má z celej Európskej únie najviac ľudí pracujúcich v noci, je to až 240 000 zamestnancov.

Súvislosti

Časové rozpätie nočnej práce určuje Zákonník práce. Za nočnú prácu sa považuje každá práca, ktorá je v rozmedzí od 22.00 do 6.00 h. Pokiaľ však pracujete povedzme 12 hodín, neznamená to hneď, že celá zmena spadá pod nočnú prácu. Ak nastupujete do práce napríklad o 19.00 h a končíte ráno o 7.00, za nočnú prácu sa bude považovať iba osem hodín, ktoré spĺňajú základnú podmienku.

Podľa vysvetlenia expertky Márie Balušinskej sa toto opatrenie najviac dotkne zamestnávateľov, zaplatia ho totiž zo svojho. "Hrozí, že zamestnávatelia budú tlačiť hlavne na zefektívnenie práce. Dokážu to urobiť viacerými spôsobmi. Jedným z nich bude, samozrejme, hľadanie rezerv vo výkone práce na nočných zmenách, čo by sa odrazilo na počte zamestnancov, ktorí túto prácu budú vykonávať. Ďalším opatrením môže byť náhrada ľudskej pracovnej sily automatizovanými strojmi, ktoré už vôbec nebudú vyžadovať obsluhu, alebo len sčasti." No nemožno to generalizovať. Stále zostanú pracovné pozície, kde sa takéto novinky zaviesť nedajú a kde si zamestnávateľ rozmyslí, či naozaj potrebuje trojzmenú prevádzku, alebo nie.

9. Zavedenie preddôchodku

Čo platí dnes

Tretí pilier pomáha sporiteľovi ako doplnkový príjem v starobe. Spravujú ho doplnkové správcovske spoločnosti. Sporiteľ si prispieva do fondov sám, prípadne tak robí zamestnávateľ za svojich zamestnancov.

Čo má platiť po novom

Preddôchodok sa bude hradieť z tretieho piliera, do ktorého bude prispievať tak zamestnávateľ, ako aj zamestnanec. Majú sa tým ochrániť ľudia pred dovŕšením dôchodkového veku v prípade nepriaznivej situácie, ktorú si sami nespôsobili. Ak napríklad prídu o prácu, tretí pilier bude slúžiť na hradenie sociálneho poistenia zamestnanca, aby nemal nižší dôchodok.

Súvislosti

Preddôchodok má ako dávka z doplnkového dôchodkového sporenia pomôcť pri preklenutí obdobia vo veku blízkom dôchodkovému veku, keď si ľudia už ťažšie hľadajú prácu, a teda môže byť zvýšená aj tendencia odísť do predčasnej penzie práve z tohto dôvodu. Mal by fungovať na princípe, že zamestnanec si nasporí v treťom pilieri určitú sumu, a v čase, keď by chcel ísť skôr do dôchodku, by sa mu nemusel predčasný dôchodok krátiť. Avšak nasporené sumy v treťom dôchodkovom pilieri sú dnes pomerne nízke, čo platí aj pre ľudí nad 50 rokov. Ak bude záujem dostávať preddôchodok dlhšie, treba si už dnes šetriť v treťom pilieri.

Vývoj situácie starších ľudí na trhu práce bude kľúčový. Vzhľadom na starnutie bude táto skupina čoraz početnejšia a opatrenia na trhu práce to musia brať do úvahy.

Rezort práce chce naďalej podporovať dobrovoľné sporenie na dôchodok, ktoré sa upraví novelou zákona. Podľa vyhlásenia ministerstva tým účastník tretieho piliera získa dodatočné financie na svoju starobu alebo takéto úspory použije na dofinancovanie skoršieho odchodu do penzie pre sťažené nachádzanie práce v predpenzijnom veku.

"Aktuálne na ministerstve pripravujeme alternatívy nastavenia preddôchodku. Potom plánujeme o nich diskutovať s odborármi a zamestnávateľmi. Nedá sa vylúčiť, že preddôchodok sa bude týkať širšieho okruhu pracujúcich a poistených občanov," uviedol tlačový odbor.

Aké sú podľa expertky Márie Balušinskej pravdepodobné kritériá pre zavedenie

preddôchodku:

1. Sporiteľovi v treťom pilieri sa umožní odísť do dôchodku o dva až päť rokov skôr. Musí však mať nasporené toľko, aby mu to stačilo na vyplácanie mesačnej dávky minimálne v sume 30 percent priemernej mzdy počas aspoň dvoch rokov. Dnes je to 283,5 eura mesačne.
2. Preddôchodca bude poistencom štátu a nebude musieť platiť zdravotné poistenie.
3. Pre výpočet dôchodku sa mu nebude krátiť doba, ani vymeriavací základ (ten bude mierne nižší, keďže počas preddôchodku neplatí odvody na starobné poistenie).
4. Môže skombinovať preddôchodok (napríklad prvé dva roky) a predčasný dôchodok, čím mu postačia aj menšie úspory v treťom pilieri.
5. Popri braní preddôchodku môže kedykoľvek začať pracovať a zarábať.
6. Šetrí prostriedky štátu, predčasné dôchodky sa vyplácajú z verejných zdrojov, preddôchodky z vlastných prostriedkov sporiteľa.
7. Možný záujemca o preddôchodok musí mať v treťom pilieri pri dvoch rokoch preddôchodku uložených najmenej 6 804 eur. Pri maximálnej hranici piatich rokov najmenej 17 010 eur.

Tretí penzijný pilier však treba podľa zamestnávateľov zatriktívniť rozsiahlejšími daňovými úľavami a najmä znížiť náklady na jeho správu.

10. Ročné zúčtovanie odvodov

Čo platí dnes

Ročné zúčtovanie sociálnych odvodov sa malo pôvodne zaviesť už v roku 2015. Pozitívny vplyv tohto opatrenia na verejný rozpočet sa mal prejavovať prvýkrát v roku 2016. Počítal s tým Program stability na roky 2014 až 2017, ktorý vláda schválila ešte v apríli 2014. Doteraz sa tento zámer nezrealizoval.

Čo má platiť po novom

Ministerstvo práce sa tejto myšlienke nevzdáva. Účinnosť zavedenia ročného zúčtovania v sociálnom poistení sa predpokladá od januára 2019. V praxi by to znamenalo, že od januára 2019 by sa poistné na sociálne poistenie platilo preddavkovo, pričom prvýkrát by ročné zúčtovanie v sociálnom poistení zrealizovala Sociálna poisťovňa v roku 2020 za predchádzajúci rok.

Súvislosti

Zavedenie ročného zúčtovania v sociálnom poistení má zamedziť takzvanej nežiaducej optimalizácii na odvodoch. A to vo forme akumulácie vysokých jednorazových odmien v jednotlivých mesiacoch s cieľom prekročenia maximálneho vymeriavacieho základu v danom mesiaci. Sociálne odvody tak majú vernejšie odrážať príjmy jednotlivcov za celý rok.

Po zavedení ročného zúčtovania odvodov sa vláda bude zaoberať aj ich prípadným znižovaním – avizoval minister práce Ján Richter. Potvrdil, že táto téma by "mala prísť na stôl" v roku 2019. "Máme záujem v budúcom roku pripraviť ročné zúčtovanie odvodov. Len čo bude od 1. januára 2019 pripravené, ideme sa veľmi vážne zaoberať otázkou odvodov a eventuálne aj ich znižovania," konštatoval. Po zavedení zúčtovania totiž podľa neho budú k dispozícii objektívnejšie informácie, na základe ktorých sa môže vláda ďalej rozhodovať.

Odhadovaný pozitívny vplyv na daňové a odvodové príjmy verejnej správy predstavujú zhruba 49 miliónov eur, v závislosti od finálneho návrhu a bez nákladov implementácie – uviedol rezort financií.

Zdroj - Mária Balušinská, expertka na Zákonník práce; ministerstvo práce; HN

Ako funguje preddôchodok v Česku

Vyplácanie penzie vo forme preddôchodku funguje v Českej republike už od roku 2013. Toto opatrenie má človeku pomôcť, tak ako sa to navrhuje aj u nás, preklenúť prípadné ťažšie obdobie vo veku blízkom dôchodkovému veku, keď sa už hľadá zamestnanie s väčšími problémami. A keď je taktiež zvýšená tendencia rozhodnúť sa pre predčasnú penziu, čo však môže spôsobiť trvalo znížený starobný dôchodok. Preddôchodok je vlastne penzia vyplácaná z doplnkového penzijného sporenia, z tretieho piliera. Na jeho platbu však treba splniť podmienky zákona. A tými sú: dosiahnutie sporiacej doby minimálne 60 mesiacov, dosiahnutie aspoň takého veku, ktorý je o päť rokov nižší než vek potrebný pre dôchodok od štátu a napokon nasporenie dostatočnej sumy, aby mesačná splátka penzie bola aspoň 30 percent priemernej mzdy, čiže aby sa penzia vyplácala neprerušovane minimálne počas dvoch rokov. Na posúdenie nároku na penziu z doplnkového penzijného sporenia sa u žien na stanovenie dôchodkového veku postupuje tak ako u mužov s rovnakým dátumom narodenia.

Preddôchodok možno čerpať z poisťovne, do ktorej sa dajú previesť prostriedky účastníka doplnkového penzijného sporenia ako jednorazové poistné na výplatu doživotnej penzie alebo penzie na presne stanovenú dobu s presne stanovenou výškou dôchodku. V tomto prípade musíte najskôr žiadať penzijnú spoločnosť o úhradu jednorazového poistného, ktoré penzijná spoločnosť vyplatí na základe predloženia uzavretej poisťovnej zmluvy.

AD LUKÁŠ KRIVOŠÍK HLADANIE STRATENÉHO ZMYSLU ODBOROV .týždeň 26/2017

(Týždeň; 31/2017; 31/07/2017; s.: 17; juraj Borgula ; Zaradenie: .listy)

Ako bývalý vyjednávač odvetvovej kolektívnej zmluvy za strojárstvo vyslovujem pochvalu pánu Krivošíkovi, že sa pustil do takej nezázivnej témy, ako sú odbory, aj keď článok ako celok mi nepripadá ako vyjadrenie názoru - skôr sonda. Dobré aj tak! Vyjednávača som robil (ako dobrovoľník za zamestnávateľov v strojárskom priemysle vrátane automobilového) od roku 1990 do roku 2016, a tak si myslím, že čosi o odboroch ako protistrane viem, ale to nie je také dôležité ako to, čomu hovoríme občianska spoločnosť, ktorej sú (aj) odbory súčasťou.

Občianska spoločnosť je tá masa ľudí, ktorá si raz za štyri roky volí zástupcov do parlamentu a ktorá má slobodu združovania (pozri napríklad Ústava) a vytvára rôzne nazvané združenia,

asociácie či zväzy. Tých máme požehnané, spolu okolo 25 000, z toho odborových združení je okolo 2 600 a zamestnávateľských len v priemysle okolo 80. Občianska spoločnosť je aj základná súčasť vládneho systému, ktorý sa volá demokracia a vo všetkých možných a nemožných vyhláseniach/deklaráciách nájdete konštatovania na túto tému vrátane uznávania slobody združovania, horšie je to už s realizáciou práva na slobodné združovanie, resp. využívanie „vhodných“ združení vládnu mocou.

Bez niektorých základných pravidiel a definícií nastáva v občianskej spoločnosti chaos. Príklad: vieme, že pre vytváranie občianskych združení platí zákon č. 83 z roku 1990, ale zdá sa, že zostal na polceste a nikde sa nedozvieme, čo vlastne sú odbory, ani čo sú to zamestnávatelia. O zamestnávateľoch sa toho dozvieme dosť, ak si zoberieme na pomoc obchodný register, finančnú správu, štatistický úrad a pod., ale o odboroch sa dozvieme nanajvýš moju obľúbenú definíciu: odbory sú odbory, lebo sú to odbory. Aby bolo jasné, som presvedčený, že odbory majú svoje miesto, najmä v súkromnom sektore a myslím, že som tak konal aj ako vyjednávač.

Bohužiaľ, u nás prevládajúca predstava o odboroch, a to aj u samotných odborárov, pochádza z čias prezidenta Zápotockého a aj preto majú Moderné odbory Zoroslava Smolinského otvorenú cestu. Keďže ukázali, že pre nich nie je problémom zrealizovať štrajk aj v najväčšej a najväznejšej automobilke, hoci dôvody boli viac celonárodné a európske, ako podnikové, a viac silové ako sociálne - už len stačí zodpovedať niekoľko ďalších otáznikov na tému, ktorú svojím článkom nadhodil Lukáš Krivošík. Ide o také otázky ako: reprezentatívnosť - alebo mandát odborov na zastupovanie, rozsah pôsobenia odborov vo firme, pracovné voľno pre odborových funkcionárov, bezplatné poskytovanie miestností a vybavenia, kto je štrajkujúci a kto nie - a ešte zopár nejasností. Na druhej strane, je mi jasné, že odbory a zamestnanci sú tou slabšou stranou v sociálnom dialógu a niektoré postupy, pre zamestnávateľa bežné, musia byť pre nich uľahčené - skôr ide o to, povedať si, čo odbory ako oprávnená súčasť občianskej spoločnosti môžu a čo nie, a samozrejme, čo si zamestnávatelia môžu dovoliť a čo nie. Toto sa nám teda od úspešného nástupu demokracie pred 27 rokmi nepodarilo a môžu za to aj „nemoderné“ odbory, ale aj učičikani zamestnávateľa.

Že je to dosť nejasné, to sme videli v prípade štrajku vo Volkswagene, keď politici (okrem ministra hospodárstva) podporovali štrajk, ktorý nebol ani tak veľmi o raste miezd, ale o príjmovom vyrovnávaní sa v rámci Európskej únie, kde naši politici úplne zlyhávajú. Dosiahnuť nemeckú úroveň miezd možno aj tak, že západ Európy spomalí a východ pridá - toto som na vlastné uši počul pred dvoma rokmi povedať Martina Schulza, ešte ako predsedu Európskeho parlamentu. Zahraniční investori si môžu vyberať krajinu, kde si postavia fabriku, lenže nepokoje v existujúcich firmách na chuti investovať nepridajú, ledažeby naši osvietení politici nahovárali zamestnancov v „čínskych“ firmách, aby si štrajkami žiadali zníženie miezd na čínsku úroveň - pokus o vtíp, samozrejme.

Na záver ešte uvediem niekoľko odporúčaní, bez ktorých si myslím, že nemožno dosiahnuť zabrzdenie rozpadávania sa časti občianskej spoločnosti, čo hrozí až sociálnymi nepokojmi. Moje odporúčania sa týkajú predovšetkým priemyselných vzťahov - teda vzťahov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi a ich zástupcami, presnejšie toho, čo zostalo nedoriešené v začiatkoch ich nastavovania: Akceptované pravidlá pre zakladanie odborových a zamestnávateľských združení vrátane pravidiel zisťovania ich reprezentatívnosti. Pravidlá pôsobenia odborov vo firmách. Ústavou predpovedaný zákon o štrajkoch a stabilita (aspoň) sociálnych zákonov.

.juraj Borgula, bývalý hlavný vyjednávač Zväzu strojárskoho priemyslu

Desať noviniek, ktoré zmenia prácu

(HN; 145/2017; 31/07/2017; s.: 15,16; redakcia ; Zaradenie: **PODNIKANIE ŠPECIÁL**)

ZMENY V ZÁKONNÍKU PRÁCE

Ako sa zvýšia príplatky za prácu v noci, cez víkend a počas sviatkov Nové pravidlá platenej otcovskej dovolenky Spôsob podpory cestovania a sťahovania sa za prácou Čo je to preddôchodok a kto bude mať naň nárok

Ekonomike sa darí. Vláda preto očakáva, že sa firmy podelia o zisky s pracovníkmi. Podporiť sa má cestovanie či sťahovanie sa za prácou, porastie minimálna mzda, ohlásené je zvýšenie príplatkov za prácu v noci i cez sviatky. Expertka na Zákonník práce Mária Balušinská a rezort práce informujú, čo sa má v tomto a budúcom roku zmeniť.

1. RAST MINIMÁLNEJ MZDY

ČO PLATÍ DNES

V roku 2017 je základná minimálna mesačná mzda 435 eur. Oproti minulému roku vzrástla o 30 eur.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Od januára nasledujúceho roka by sa minimálna mzda mala zvýšiť na 480 eur a v roku 2019 má dosiahnuť a možno aj prekonať hranicu 500 eur.

SÚVISLOSTI

Keďže ani v tomto roku sa sociálni partneri – vláda, zamestnávateľia a odbory – do 15. júla nedohodli na výške minimálnej mzdy na rok 2018, ministerstvo práce predloží do 31. júla na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady vlastný návrh. Vláda sa v programovom vyhlásení zaviazala, že bude presadzovať primerané zvyšovanie minimálnej mzdy tak, aby bola jej výška motivačná a kopírovala rast produktivity práce a vývoj ekonomiky. Má to však aj háčik. Základná minimálna mzda ovplyvňuje aj ďalšie minimálne mzdy v ostatných pracovných tarifách. To znamená, že má výrazný podiel na raste celkovej priemernej mzdy v národnom hospodárstve. A práve v tom je problém. Živnostníci, ktorí mzdu nedostávajú, ale ich príjmy závisia od ich osobnej šikovnosti a výkonnosti, musia s rastom minimálnej mzdy platiť každoročne vyššie odvody do zdravotnej a Sociálnej poisťovne. Výška minimálnych odvodov je totiž zo zákona nadviazaná na vývoj priemernej mzdy. Minimálny vymeriavací základ, z ktorého sa vypočítajú minimálne odvody, predstavuje 50 percent priemernej mzdy spred dvoch rokov. V tomto roku je tento vymeriavací základ polovicou mzdy za rok 2015, ktorá bola 883 eur ($441,50 \times 2 = 883$). Predstavitelia Slovenského živnostenského zväzu, ktorí pred niekoľkými rokmi navrhovali nadviazanie odvodov na niektorú z ekonomických položiek, konkrétne na mzdový priemer, sú teraz sklamaní. Predpokladali, že systém odvodov bude fungovať bez zasahovania vlády a politikov, teda prirodzeným spôsobom. No keďže vláda

každý rok minimálnu mzdu zvyšuje podľa svojich predstáv, živnostníkom tým automaticky zvyšuje odvody.

2. DESAŤDŇOVÁ PLATENÁ OTCOVSKÁ DOVOLENKA

ČO PLATÍ DNES

Čerství oteckovia majú nárok na 28-týždňovú materskú dovolenku v čase do troch rokov veku dieťaťa. Nemôžu si ju však vziať, keď je na materskej matka dieťaťa.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Prvý mesiac po narodení dieťaťa si bude môcť otec vziať takzvanú otcovskú dovolenku na obdobie dvoch týždňov, teda 10 pracovných dní. Podľa návrhu, otec bude musieť bývať s dieťaťom a jeho matkou v spoločnej domácnosti, ale rodičia nebudú musieť byť zosobášení.

SÚVISLOSTI

Možnosť rozšírenia ponuky spoločného zdieľania rodičovských povinností a ich zladenia s pracovnými záväzkami považuje ministerstvo práce a sociálnych vecí za ďalšie dôležité opatrenie pri podpore rodín. Minister Ján Richter pripomína, že ide o prvý návrh tohto opatrenia, o ktorom sa ešte bude hovoriť s Európskou komisiou, ako aj s partnermi v Česku, kde podobné opatrenie tiež pripravujú. O tomto návrhu prorodinnej politiky štátu bude vláda hovoriť aj so sociálnymi partnermi. Ide totiž aj o to, kto by mal oteckom otcovskú dovolenku platiť. Mal by to byť štát, teda Sociálna poisťovňa, alebo príslušný zamestnávateľ? Podľa exministra práce Jozefa Mihála by bolo logické, keby náklady hradila Sociálna poisťovňa, a nie zamestnávatelia. Ministerstvo práce spôsob úhrady otcovskej dovolenky jednoznačne nešpecifikovalo. Podľa rezortu by však malo ísť "o dovolenku, ktorá by mala byť platená rovnako ako každá iná platená dovolenka. Čiže malo by ísť o čerpanie dovolenky v zmysle Zákonníka práce a mala by byť hradená vo výške 100-percentnej priemernej mzdy zamestnanca." Pri poslednej legislatívnej zmene v tejto oblasti sa zvýšilo materské zo 70 percent denného vymeriavacieho základu na 75 percent. To znamená, že osobám poberajúcim materské vznikol nárok na približne 100 percent čistého príjmu, ktorý mali pred vznikom nároku. Model vystriedania matky otcom po ukončení poberania materského sa využíva čoraz častejšie.

3. ZVÝŠENIE PRÍPLATKU ZA PRÁCU CEZ VÍKENDY

ČO PLATÍ DNES

Doteraz príplatok nebol povinný. Zákonník práce priamo nestanovuje nárok na mzdové príplatky alebo náhradné voľno za prácu počas víkendu.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Zamestnanci, pozor! Vláda chce, aby ste cítili, že ekonomike sa darí. Ľudia, ktorí pracujú aj cez víkendy, si polepšia. Za prácu počas týchto dní sa má zaviesť 100-percentný príplatok z hodinovej minimálnej mzdy. To znamená 2,50 eura na hodinu. Týka sa to soboty aj nedele.

SÚVISLOSTI

"Pre trh to bude znamenať jediné: keď dobré časy pominú a ekonomika sa spomalí, aktuálne pracovné miesta budú pre mnohé firmy ťažko udržateľné. Už dnes tieto zmeny budú nútiť firmy, aby si rozmysleli, či nárast výroby pokrývať výlučne ľudskou pracovnou silou, alebo viac investovať do automatizácie," reagoval Luboš Sirota z Republikovej únie zamestnávateľov. Ak prácou cez víkend zamestnanec prekračuje stanovený týždenný pracovný čas, považuje sa táto práca za prácu nadčas. Tým mu vzniká nárok na mzdový príplatok alebo náhradné voľno. Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť čerpanie náhradného voľna za prácu nadčas. Náhradné voľno zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi v dohodnutom termíne. Ak sa zamestnávateľ so svojím pracovníkom nedohodnú na termíne čerpania náhradného voľna, zamestnávateľ musí poskytnúť zamestnancovi náhradné voľno najneskôr do uplynutia štyroch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bola práca nadčas vykonaná. Ak zamestnávateľ neposkytne pracovníkovi náhradné voľno, musí mu vyplatiť mzdový príplatok.

4. ZVÝŠENIE PRÍPLATKU ZA PRÁCU POČAS SVIATKOV

ČO PLATÍ DNES

Pracovník dostáva príplatok 50 percent svojho priemerného zárobku. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodnú na čerpaní náhradného voľna za prácu vo sviatok, patrí zamestnancovi za hodinu práce počas sviatku hodina náhradného voľna. V takom prípade nemá nárok na mzdový príplatok.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Zamestnanec dostane navyše 100 percent svojej priemernej mzdy.

SÚVISLOSTI

Smer sľubuje viac peňazí pre zamestnancov, keďže "krajine sa darí". Túto agendu si nechceli Smer-SD a koalícia nechať vziať. Preto v minulosti nepodporili rovnaké či podobné návrhy opozície na zvýšenie príplatkov cez sviatky a víkendy. "Ak sú cez štátny sviatok ľudia doma a ide im normálne plat, ten, kto ide cez sviatok do práce, mal by dostať dvakrát toľko. To sa týka aj soboty a nedele. Nie sme v žiadnej krízovej situácii. Dajme ľuďom najavo, že si ich prácu vážime," povedal Robert Fico. Príplatky však nebude vyplácať vláda, ale zamestnávatelia. Podľa ministerstva práce "v medziach štandardného legislatívneho procesu a potreby širšej diskusie so sociálnymi a koalíčnymi partnermi je ambíciou predložiť návrh v rámci komplexu zmien v Zákonníku práce na rokovanie vlády ešte v lete. Aby vzápätí mohli byť predmetom rokovania septembrovej schôdze Národnej rady." Počet sviatkov, cez ktoré je zákaz maloobchodného predaja, sa od júna tohto roku zvýšil. To znamená, že príplatky sa sice za prácu počas sviatkov zvýšia, ale ich samotný počet bude nižší ako doteraz.

5. ZÁKAZ SOCIÁLNEHO DUMPINGU PRI ZAMESTNÁVANÍ CUDZINCŮV

ČO PLATÍ DNES

Zákonník práce zakazuje znevýhodňovať uchádzača o prácu podľa jeho národnosti,

náboženstva či podľa toho, z akého štátu prišiel. Inak sociálny dumping, teda prácu cudzincov za nerovných podmienok, nerieši.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Pracovný kódex stanoví, že ak zamestnávateľ dovezie cudzincov, nesmie im dať v porovnaní so slovenskými zamestnancami horšiu pracovnú zmluvu.

SÚVISLOSTI

Je to opatrenie, ktoré sa viaže na dovážanie pracovnej sily mimo Európskej únie, a mimo Švajčiarska. Ide o to, že mnohí zamestnávatelia pristupujú k dodržiavaniu slovenských aj európskych pracovných podmienok v prípade zahraničných zamestnancov čoraz benevolentnejšie a sú veľmi kreatívni v zneužívaní sociálneho a právneho postavenia cudzincov. Zahraniční zamestnanci však musia dostať tie isté, rovnako spravodlivé pracovné podmienky, aké majú domáci, prípadne úniovní zamestnanci. Prikazujú to podmienky Bruselu. Takýto "kreatívny" prístup deformuje pracovný trh. Ako vysvetľuje expertka Mária Balušinská, mnohé veľké firmy už dnes podmienku zákazu nerovných podmienok dodržiavajú, najmä pokiaľ ide o odmeny za vykonanú prácu, či už vo forme hodinovej sadzby, alebo mesačnej mzdy. "Už dnes podľa Zákonníka práce musia mať všetci zamestnanci na rovnakých pozíciách u jedného zamestnávateľa rovnakú hodinovú či mesačnú odmenu." Ak takáto zmena prejde, podľa Balušinskej si zamestnávatelia budú aj tak hľadať cestu, ako ju obísť. "Keďže sa vo výrobných podnikoch často využívajú mesačné odmeny (za dochádzku, kvalitu práce a pod.), bude môcť zamestnávateľ s týmito sumami viac pracovať. Navyše, ak bude zamestnancom vyúčtovávať vyššie náklady spojené s ich adaptačným procesom alebo ubytovaním, bude to súčasne nástroj na vznik rozdielov v mzdách medzi domácimi a zahraničnými pracovníkmi. A tentoraz legálny," hovorí expertka. Pripomína, že zákaz sociálneho dumpingu prináša zvýšenie miezd a odvodov do poisťovní.

Pokračovanie na strane 16

6. PRÍSPEVOK NA DOCHÁDZANIE ZA PRÁCOU

ČO PLATÍ DNES

Túto problematiku nerieši Zákonník práce, ale zákon o službách zamestnanosti, no obe sféry spolu úzko súvisia. Pre zvýšenie cestovania zamestnancov medzi regiónmi sa už dnes umožňuje využívať viacero foriem. O príspevok na dochádzku môžu požiadať tí, ktorí boli pred nástupom do nového zamestnania v evidencii úradu práce. Dáva sa maximálne na šesť mesiacov a len na cestu hromadnou dopravou. Najviac to môže byť 135 eur mesačne – podľa vzdialenosti. Niektoré firmy prispievajú dobrovoľne svojim zamestnancom na cestu do zamestnania aj nad rámec zákonnej povinnosti.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Príspevok by mal byť viacúrovňový, bude sa teda viac diferencovať. Na presné znenie navrhovanej formy platby sa iba čaká.

SÚVISLOSTI

Príspevok na tento účel môže dostať len zamestnanec (SZČO bola z toho vypustená po novele zákona v roku 2013), pričom sa vypláca aj vtedy, ak mu prispieva na cestovné jeho zamestnávateľ. Príspevky (na ich čerpanie je vylúčený Bratislavský samosprávny kraj) sa poskytujú z Európskeho sociálneho fondu v spolufinancovaní zo štátneho rozpočtu. Požiadať oň môžu len ľudia, ktorí boli aspoň tri mesiace v evidencii nezamestnaných. Žiadosť sa podáva na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste trvalého bydliska do 30 dní od nástupu do zamestnania.

7. PRÍSPEVOK NA PREŠTAHOVANIE ZA PRÁCOU

ČO PLATÍ DNES

Ani toto opatrenie nespadá pod Zákonník práce, ale pod zákon o službách zamestnanosti. V súčasnosti existuje len príspevok poskytovaný počas šiestich mesiacov od nastúpenia do práce a príspevok na bývanie.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Ráta sa so zavedením nového atraktívneho príspevku na podporu toho, aby sa človek ľahšie rozhodol presťahovať do iného regiónu. Presný parameter výpočtu tohto príspevku však rezort práce ešte nestanovil.

SÚVISLOSTI

Podľa ministerstva práce sa už istý čas prejavuje nesúlad ponuky a dopytu práce v jednotlivých regiónoch v prípade odvetví aj profesií. Rezort práce sa preto zaoberá už konkrétnymi návrhmi, ako zlepšiť mobilitu pracovných síl. Diskutuje sa o nájomnom bývaní v regiónoch s vysokým dopytom po pracovnej sile, ako aj o príspevku na bývanie. Podľa ministerstva musí ísť apel aj na zamestnávateľov, lebo mobilita pracovnej sily sa výraznejšie nemôže zvýšiť bez väčších istôt a bez nárastu núkaných miezd a benefitov. "Prehodnotenie preto musí prichádzať aj od zamestnávateľov, najmä ak majú ľudia zvažovať presťahovanie sa za prácou na dlhší čas, prípadne s celými rodinami," tvrdí rezort. Uvedený príspevok má podľa expertky Márie Balušinskej pomôcť človeku rozhodnúť sa presťahovať, zmeniť spôsob svojho života a nájsť si zamestnanie v regióne, kde je práce podstatne viac. Ako dodáva expertka, tento príspevok už na Slovensku v minulosti bol, aký bude po novom, sa zatiaľ nespresnilo. "Minister práce ohlásil okrem iného, že zvýši aj preplácanie nákladov na bývanie. Príspevok na presťahovanie za prácou zvažuje zvýšiť až na štyritisíc eur."

8. PRÍPLATOK ZA PRÁCU V NOČNEJ ZMENE

ČO PLATÍ DNES

Za každú hodinu nočnej práce má zamestnanec nárok najmenej na 20 percent minimálnej hodinovej mzdy, v tomto roku je to 0,5 eura.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Príplatok sa zvýši o viac než 100 percent v podobe hodinovej minimálnej mzdy, a to z 0,50 na

1,25 eura. Každému pracujúcemu by sa malo pridať od 320 do 500 eur ročne. Slovensko má z celej Európskej únie najviac ľudí pracujúcich v noci, je to až 240 000 zamestnancov.

SÚVISLOSTI

Časové rozpätie nočnej práce určuje Zákonník práce. Za nočnú prácu sa považuje každá práca, ktorá je v rozmedzí od 22.00 do 6.00 h. Pokiaľ však pracujete povedzme 12 hodín, neznamená to hneď, že celá zmena spadá pod nočnú prácu. Ak nastupujete do práce napríklad o 19.00 h a končíte ráno o 7.00, za nočnú prácu sa bude považovať iba osem hodín, ktoré spĺňajú základnú podmienku. Podľa vysvetlenia expertky Márie Balušinskej sa toto opatrenie najviac dotkne zamestnávateľov, zaplatia ho totiž zo svojho. "Hrozí, že zamestnávatelia budú tlačiť hlavne na zefektívnenie práce. Dokážu to urobiť viacerými spôsobmi. Jedným z nich bude, samozrejme, hľadanie rezerv vo výkone práce na nočných zmenách, čo by sa odrazilo na počte zamestnancov, ktorí túto prácu budú vykonávať. Ďalším opatrením môže byť náhrada ľudskej pracovnej sily automatizovanými strojmi, ktoré už vôbec nebudú vyžadovať obsluhu, alebo len sčasti." No nemožno to generalizovať. Stále zostanú pracovné pozície, kde sa takéto novinky zaviesť nedajú a kde si zamestnávateľ rozmyslí, či naozaj potrebuje trojzmennú prevádzku, alebo nie.

9. ZAVEDENIE PREDDÔCHODKU

ČO PLATÍ DNES

Tretí pilier pomáha sporiteľovi ako doplnkový príjem v starobe. Spravujú ho doplnkové správčovské spoločnosti. Sporiteľ si prispieva do fondov sám, prípadne tak robí zamestnávateľ za svojich zamestnancov.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Preddôchodok sa bude hradieť z tretieho piliera, do ktorého bude prispievať tak zamestnávateľ, ako aj zamestnanec. Majú sa tým ochrániť ľudia pred dovŕšením dôchodkového veku v prípade nepriaznivej situácie, ktorú si sami nespôsobili. Ak napríklad prídu o prácu, tretí pilier bude slúžiť na hradenie sociálneho poistenia zamestnanca, aby nemal nižší dôchodok.

SÚVISLOSTI

Preddôchodok má ako dávka z doplnkového dôchodkového sporenia pomôcť pri preklenutí obdobia vo veku blízkom dôchodkovému veku, keď si ľudia už ťažšie hľadajú prácu, a teda môže byť zvýšená aj tendencia odísť do predčasnej penzie práve z tohto dôvodu. Mal by fungovať na princípe, že zamestnanec si nasporí v treťom pilieri určitú sumu, a v čase, keď by chcel ísť skôr do dôchodku, by sa mu nemusel predčasný dôchodok krátiť. Avšak nasporené sumy v treťom dôchodkovom pilieri sú dnes pomerne nízke, čo platí aj pre ľudí nad 50 rokov. Ak bude záujem dostávať preddôchodok dlhšie, treba si už dnes šetriť v treťom pilieri. Vývoj situácie starších ľudí na trhu práce bude kľúčový. Vzhľadom na starnutie bude táto skupina čoraz početnejšia a opatrenia na trhu práce to musia brať do úvahy. Rezort práce chce naďalej podporovať dobrovoľné sporenie na dôchodok, ktoré sa upraví novelou zákona. Podľa vyhlásenia ministerstva tým účastník tretieho piliera získa dodatočné financie na svoju starobu alebo takéto úspory použije na dofinancovanie skoršieho odchodu do penzie pre sťažené nachádzanie práce v predpenzijnom veku. "Aktuálne na ministerstve pripravujeme alternatívy

nastavenia preddôchodku. Potom plánujeme o nich diskutovať s odborármi a zamestnávateľmi. Nedá sa vylúčiť, že preddôchodok sa bude týkať širšieho okruhu pracujúcich a poistených občanov," uviedol tlačový odbor.

AKÉ SÚ PODĽA EXPERTKY MÁRIE BALUŠINSKEJ PRAVDEPODOBNÉ KRITÉRIÁ PRE ZAVEDENIE PREDDÔCHODKU:

- Sporiteľovi v treťom pilieri sa umožní odísť do dôchodku o dva až päť rokov skôr. Musí však mať nasporené toľko, aby mu to stačilo na vyplácanie mesačnej dávky minimálne v sume 30 percent priemernej mzdy počas aspoň dvoch rokov. Dnes je to 283,5 eura mesačne.
- Preddôchodca bude poistencom štátu a nebude musieť platiť zdravotné poistenie.
- Pre výpočet dôchodku sa mu nebude krátiť doba, ani vymeriavací základ (ten bude mierne nižší, keďže počas preddôchodku neplatí odvody na starobné poistenie).
- Môže skombinovať preddôchodok (napríklad prvé dva roky) a predčasný dôchodok, čím mu postačia aj menšie úspory v treťom pilieri.
- Popri braní preddôchodku môže kedykoľvek začať pracovať a zarábať.
- Šetrí prostriedky štátu, predčasné dôchodky sa vyplácajú z verejných zdrojov, preddôchodky z vlastných prostriedkov sporiteľa.
- Možný záujemca o preddôchodok musí mať v treťom pilieri pri dvoch rokoch preddôchodku uložených najmenej 6 804 eur. Pri maximálnej hranici piatich rokov najmenej 17 010 eur. Tretí penzijný pilier však treba podľa zamestnávateľov zatriktívniť rozsiahlejšími daňovými úľavami a najmä znížiť náklady na jeho správu.

10. ROČNÉ ZÚČTOVANIE ODVODOV

ČO PLATÍ DNES

Ročné zúčtovanie sociálnych odvodov sa malo pôvodne zaviesť už v roku 2015. Pozitívny vplyv tohto opatrenia na verejný rozpočet sa mal prejavovať prvýkrát v roku 2016. Počítal s tým Program stability na roky 2014 až 2017, ktorý vláda schválila ešte v apríli 2014. Doteraz sa tento zámer nezrealizoval.

ČO MÁ PLATIŤ PO NOVOM

Ministerstvo práce sa tejto myšlienky nevzdáva. Účinnosť zavedenia ročného zúčtovania v sociálnom poistení sa predpokladá od januára 2019. V praxi by to znamenalo, že od tohto dátumu by sa poistné na sociálne poistenie platilo preddavkovo, pričom prvýkrát by ročné zúčtovanie v sociálnom poistení zrealizovala Sociálna poisťovňa v roku 2020 za predchádzajúci rok.

SÚVISLOSTI

Zavedenie ročného zúčtovania v sociálnom poistení má zamedziť takzvanej nežiaducej optimalizácii na odvodoch. A to vo forme akumulácie vysokých jednorazových odmien v jednotlivých mesiacoch s cieľom prekročenia maximálneho vymeriavacieho základu v danom mesiaci. Sociálne odvody tak majú vernejšie odrážať príjmy jednotlivcov za celý rok. Po zavedení ročného zúčtovania odvodov sa vláda bude zaoberať aj ich prípadným znižovaním – avizoval minister práce Ján Richter. Potvrdil, že táto téma by "mala prísť na stôl" v roku 2019. "Máme záujem v budúcom roku pripraviť ročné zúčtovanie odvodov. Len čo bude od 1.

januára 2019 pripravené, ideme sa veľmi vážne zaoberať otázkou odvodov a eventuálne aj ich znižovania," konštatoval. Po zavedení zúčtovania totiž podľa neho budú k dispozícii objektívnejšie informácie, na základe ktorých sa môže vláda ďalej rozhodovať. Odhadovaný pozitívny vplyv na daňové a odvodové príjmy verejnej správy predstavujú zhruba 49 miliónov eur v závislosti od finálneho návrhu a bez nákladov na ich zavedenie, uviedol rezort financií.

Ženy ohrozuje chudoba viac

(STV Jednotka, 19:00; Správy RTVS; 30/07/2017; Silvia Majerová; Zaradenie: z domova)

Viliam Stankay, moderátor: "Chudoba viac ohrozuje ženy ako mužov. Vyplýva to zo správy o stave rodovej rovnosti na Slovensku. Ďalším problémom sú stále pretrvávajúce platové rozdiely. Muži si na výplatnej páske nájdu pri hrubej mesačnej mzde priemerne o dvadsaťdva percent viac ako ženy."

Silvia Majerová, redaktorka: "Vyššie vzdelanie, ani roky praxe neprinášajú ženám lepší príjem tak ako mužom. Ženy sú tiež vo väčšej miere ohrozené chudobou. S tým súvisí aj jav takzvanej feminizácie chudoby."

Silvia Porubánová, riaditeľka Inštitútu pre výskum práce a rodiny: "Tento pojem vypovedá o tom, že ženy sú ohrozené chudobou viac, že sú aj reálne viac chudobné vo väčšej miere, že ich chudoba má závažnejšie dôsledky pre ich osobný život. Prejavuje sa vyššou nezamestnanosťou žien, menej kvalitnými pracovnými príležitosťami."

Silvia Majerová: "Veľkou skupinou žien žijúcich na hranici chudoby sú dôchodkyne."

Michal Stuška, hovorca ministerstva práce: "Práve preto je množstvo opatrení, ktoré sme vykonali aj v tom dôchodkovom systéme. Všetky opatrenia ako bolo riešenie starodôchodcov, zavedením minimálneho dôchodku. Aj vianočné príspevky pomáhajú vlastne tým nižšiepríjmovým, medzi ktorými sú v prevažnom zastúpení spravidla teda logicky ženy."

Silvia Majerová: "Platový prepád žien v aktívnom veku zasa spôsobuje to, že vypadávajú z pracovného procesu preto, že sú na materskej dovolenke. Naopak, otcovia si pri narodení potomkov vedia prilepiť."

Lucia Šrámková, riaditeľka Inštitútu finančnej politiky: "Podľa našich odhadov znižuje každé dieťa ženám mzdu o nula celá sedem percentuálneho bodu, pričom u mužov každé dieťa naopak zvyšuje mzdu o tri celé jedna percentuálneho bodu."

Silvia Majerová: "Rozdiel v platoch Slovákov je pri hrubej mesačnej mzde takmer dvadsaťdva percent v neprospech žien. Podľa analytika za to môžu aj rozdielne druhy práce. Ženy pracujú ako učiteľky, opatrovatelky, zdravotné sestry, teda za regulované mzdy. Muži sa častejšie uplatňujú v priemysle a na manažérskych pozíciách, kde sú vo všeobecnosti vyššie platy. Hoci sa nepomer v platoch mužov a žien od roku 2008 znižuje, keby tento trend pokračoval, platy oboch pohlaví by sa vyrovnali o viac ako štyridsať rokov."

Radovan Ďurana, analytik INESS: "Otázka je z čoho by sa to financovalo. Či by mala byť zavedená mužská daň a muži by dostávali nižšie mzdy a výnosy tej dane by dostávali ženy, alebo by sa to dialo tým, že ženy, ženám by štát priplácal ku mzdám, alebo by boli povinne

donútení zamestnávateľa."

Silvia Majerová: "Podľa Radovana Ďuranu sa spoločnosť postupne mení a smeruje k tomu, že nebude stereotypne znevýhodňovať ženy tak, ako doteraz."

Rôzne – Výber z tlače (31. júla 2017 – TASR)

Zaujímavou príležitosťou pre slovenskú nákladnú vlakovú dopravu majú byť čínske nákladné vlaky. Niektoré už na naše hranice dokonca prišli. Koľko ich cez naše územie prechádza, informuje v rozhovore pre denník PRAVDA šéf Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia Martin Vozár. "Pre nás je zaujímavá vozba, ktorú poskytujeme my ako dopravca. Prekládka sa realizuje v prekladisku Dobrá pri Čiernej nad Tisou," uviedol Vozár a dodal, že v roku 2012 malo Cargo celkový dlh na úrovni skoro 450 miliónov. Ku koncu minulého roka to bolo 116 miliónov. Doprave sa venuje denník na str. 10 v príspevku s názvom "Cez Slovensko mesačne prejdú štyri čínske nákladné vlaky".

Výstavisko Incheba si vlani medziročne zvýšilo obrat o 40 percent a zisk takmer osemnásobne, informuje na titulnej strane denník SME v článku "Inchebe sa vlani darilo vďaka štátu". Štát mu počas polročného predsedníctva Slovenska v Rade Európskej únie (EÚ) zveril centrum pre novinárov, ktorých sa tam vystriedalo viac ako 1300. Zisk výstaviska bol najvyšší za sedem rokov, ukázali jeho účtovné výkazy, píše denník, ktorý sa téme venuje aj na strane dva v článku "Incheba zarobila na predsedníctve. Zisk má ako za šesť rokov".

Pred desiatimi rokmi sme boli na rovnakej úrovni využívania elektronických služieb ako Belgicko, teraz zaostávame. Na digitálnu spoločnosť sa meníme pomalšie ako väčšina Európskej únie. Na vrchole rebríčka je Dánsko. Sociologička Zuzana Kusá vidí príčinu vo väčšej elektronizácii a ústretovosti k občanom. "Komunikácia na stránkach aj formuláre sú jednoduchšie, podmienky prístupu a overenia identity občana nie sú také zložité a ani finančne nákladné ako u nás," vysvetľuje sociologička pre denník HOSPODÁRSKE NOVINY a dodáva, že svoj podiel má aj dôvera. Viac sa denník téme venuje na strane dva v článku "E-ignorácia: dôvodom je nedôvera ľudí i štátu".

Projekt na výstavbu lanovky na Štrbskom Plese sa vracia na začiatok. Najvyšší súd projekt stopol. O výnimke na stavbu, ktorá zasiahne územia s najvyšším stupňom ochrany, bude opäť rozhodovať okresný úrad. Informuje DENNÍK N na strane štyri a päť v článku "Najvyšší súd: Z Tatier sa stáva lunapark".

Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák sa už pripravuje na svoj nový post predsedu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (VZ OSN). Minister sa sťahuje do Spojených štátov amerických (USA) aj s rodinou. Keďže bude mať v USA nabitý program, denník NOVÝ ČAS sa zaujímal na strane štyri "Ako zvládne ministra aj šéfa v OSN?". Úradovať totiž bude v New Yorku a zároveň vykonávať povinnosti ministra. Funkciu ministra si ponecháva v plnom rozsahu.

Leto je už v polovici, no ešte stále je dostatok času na dovolenku. Denník PLUS JEDEN DEŇ na strane 13 uverejňuje veľký prehľad cien diaľničných známok a poplatkov v štátoch, do ktorých jazdia Slováci najčastejšie. Informácie sú publikované v článku pod názvom "Veľký sprievodca diaľnicami".
